

Μηνιαῖον σύγγραμμα εἰκονογραφημένον

ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

ΙΔΡΥΘΕΝ ΕΝ ΕΤΕΙ 1896 ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Διευθυντής **Ν. Α. ΚΟΤΣΕΛΟΠΟΥΛΟΣ** ἰδιοκτήτης

Τῆ ΕΥΓΕΝΕΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΤΩΝ ΠΑΡ' ἡΜῖΝ ΛΟΓΟΓΡΑΦΩΝ ΚΑΙ ΜΟΥΣΙΚΩΝ Κ.Κ.

ΑΜΠΕΛΑ ΤΙΜ., ΑΞΙΩΤΟΥ Π., ΒΑΛΑΒΑΝΗ ΙΩΑΚΕΙΜ, ΒΑΡΔΟΥΝΙΩΤΟΥ Δ.,

ΒΕΡΓΟΥ Β., ΒΟΥΡΒΑΧΗ Γ., ΓΑΛΔΑΝΟΥ Μ., ΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ Κ.,

ΔΙΑΔΕΙΣΜΑ Κ., ΔΡΑΓΑΤΣΗ ΙΑΚΩΒΟΥ., ΕΥΘΥΒΟΥΛΟΥ Γ.,

ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΥ Δ., ΚΑΒΑΣΙΔΑ ΙΩ.,

ΜΩΡΑΙΤΙΝΗ ΤΙΜ., ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ Η.,

ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΧΡ., ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΥ ΗΛΙΑ, ΠΕΤΡΩΦ ΙΩΑΝ.,

ΠΑΠΠΑΝΤΩΝΙΟΥ ΖΑΧ., ΠΟΛΥΚΡΑΤΟΥΣ Θ., ΧΡΥΣΑΝΘΟΠΟΥΛΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ

ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΥΓΕΝΕΣ ΠΡΟΣΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΩΝ ΚΑΙ ΕΡΑΣΙΤΕΧΝΩΝ

κ. κ. ΓΑΛΑΝΗ Δ., ΣΙΓΑΛΑ Μ., ΜΑΝΤΖΑΚΟΥ Σ., ΜΑΤΘΟΠΟΥΛΟΥ Π.,

ΠΑΣΧΑΛΗ ΣΗΥΡ., ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΥ Δ., κκ! ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΥ ΣΗ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

Ἐν Ἑλλάδι δρ. 3, ἐν τῷ ἐξωτερικῷ γρ. χρ. 3, ἐν Ρωσσίᾳ ροββλ. ἀργ. 3

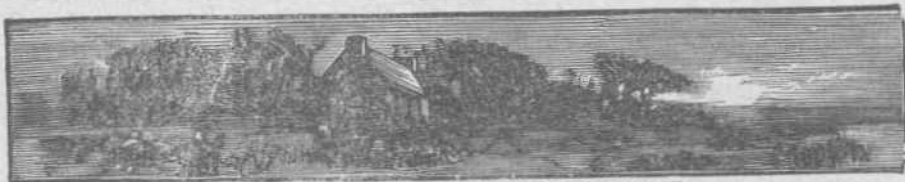
Εἰς τοὺς φροντίζοντας πρὸς ἐγγραφήν συνδρομητῶν δωροῦνται διάφορα δῶρα.

Ἐκάστη συνδρομὴ ἀρχομένη τὴν 1ην Ἰανουαρίου λέγει τὴν 30 Δεβρίου ἐκάστου ἔτους.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ «ΠΑΙΔΙΚΟΥ ΦΥΛΛΟΥ»,

11—Ὁδὸς Ἀδριανοῦ, μετὰ τὴν φαρμακείαν α' Ἐλαφοῦ καὶ Παλ. ἀγορᾶς 11

Οἱ ἐπιθυμοῦντες ν' ἀντιπροσωπεύσωσιν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις καὶ τῷ ἐξωτερικῷ τὸ «**Παιδικὸν Φύλλον**» ἀπευθυνθήτωσαν πρὸς τὸν Διευθυντὴν αὐτοῦ εἰς Ἀθήνας.

ΤΟ ΚΥΡΙΟΝ ΑΡΘΡΟΝ ΜΑΣ

Δέν δύναται ν' ἀποκρύψῃ ἀπό τῶν μικρῶν φίλων τῆς ἡ Διεύθυνσις τοῦ περιοδικοῦ τὴν λύπην ἣν ἠσθάνθη ἐπὶ τῇ πρὸς αὐτὴν διαγωγῇ ἐνίων ἐκ τῶν δῆθεν ὑποστηρικτῶν τῆς, οἵτινες ἐνῶ δι' ἐνθουσιωδῶν ἐπιστολῶν ἔσπευσαν νὰ ἐκφράσωσι πρὸς αὐτὴν τὴν χαρὰν τῶν ἐπὶ τῇ ἐκδόσει τοῦ περιοδικοῦ καὶ νὰ ἐγγράψωσι σειράς ὀνομάτων ἐν ταῖς ἀγγελίαις τοῦ «Παιδικοῦ φύλλου», ἐλπισμόνησαν εἶτα τὰς ὑποχρεώσεις τῶν πρὸς τὴν διεύθυνσιν κωφεύοντες εἰς τὰς πρὸς τοῦτο ἀλεπαλλήλους ἐπιστολάς αὐτῆς καὶ τὰς ἐπικλήσεις τῶν κατὰ τόπους ἀνταποκριτῶν τῆς.

Θὰ παρηχόμεθα τὸ πρᾶγμα ἀνευ ἀναγραφῆς ἐὰν τοῦτο δὲν συνδέετο πρὸς αὐτὴν τὴν πρόδοτον τοῦ περιοδικοῦ, διότι ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐγγραφομένων ἐν ταῖς ἀγγελίαις συνδρομητῶν ἀπεδύθημεν εἰς τὸν ἀγῶνα καὶ ἐπεζητήσαμεν τὰς βελτιώσεις τὰς ὁποίας πάντες βλέπετε ἐν ἐκάστῳ φύλλῳ.

Δέν σαλπίζει σάλπιγμα κινδύνου διὰ τοῦ παρόντος ἄρθρου ἡ Διεύθυνσις, διότι εὐτυχῶς **τρεις χιλιάδες** συνδρομηταὶ οἵτινες ἐσεβήθησαν τὴν ὑπογραφήν τῶν καὶ τὰς ἐξ αὐτῆς ὑποχρεώσεις τῶν, ἀποκλείουσι πᾶσαν τοιαύτην ἰδέαν ἀναγράφει μόνον τὸ γεγονός διὰ νὰ καταδείξῃ κατὰ ποῶν ἀπροόπτων προσκομμάτων ἔχει ν' ἀντιπαλαίῃ ἐν Ἑλλάδι ἡ ἐνσάρκωσις πάσης ἰδέας εὐγενούς.

Εἰς οὐδένα ἐπεβλήθημεν ὅπως ὅποτε νὰ μᾶς ὑποστηρίξῃ εἰς τὸ ἔργον· ἐπεκαλέσθημεν μόνον τὴν συνδρομὴν τῶν γονέων καὶ διδασκάλων καὶ ἐπὶ τῇ ὑποσχέσει αὐτῶν, ὑποσχέσει ἐγγράφως διατυπωθεῖσα ἐπεδόθημεν εἰς τὸ ἔργον. Δέν δικαιούμεθα λοιπὸν νὰ ἐκφρασθῶμεν μετὰ παραπόνου κατὰ τῶν ἀσεβούντων πρὸς τὴν ἰδίαν αὐτῶν ὑπογραφήν καὶ νὰ παραδώσωμεν τῇ δημοσιότητι τὰ ὀνόματα τῶν ἀθετησάντων τὴν πρὸς τὸ περιοδικὸν ὑποχρεώσιν τῶν, οὐχὶ δι' ἄλλον λόγον ἀλλὰ διὰ νὰ προφυλάξωμεν καὶ ἄλλους συναδέλφους ἀπὸ παθήματος ὁμοίου καὶ νὰ δικαιολογηθῶμεν πρὸς τοὺς ἡμετέρους συνδρομητὰς ἂν ἐν τῷ πρώτῳ ἔτει τῆς ἐκδόσεως τοῦ «Παιδικοῦ φύλλου» δὲν δυνηθῶμεν νὰ ἐπιφέρωμεν πάσας ἐκείνας τὰς βελτιώσεις τῆς ὁποίας ἐθεωροῦμεν χρυσιμίους διὰ τὴν εὐπροσωπότεραν ἐκδοσὴν τοῦ περιοδικοῦ·

Μικροὶ μου φίλοι,

Ἔμεῖς οἱ ὁποῖοι πράγματι ἠγαπήσατε καὶ ὑπεστηρίξατε τὸ περιοδικόν, ὑμεῖς ἐργασθῆτε ὑπὲρ αὐτοῦ χάριν ὑμῶν τῶν ἰδίων. Ἐγγράφοντες ἕκαστος ἓνα μόνον συνδρομητὴν, παρέχετε τῇ διευθύνσει τὰ μέσα νὰ ἐπιφέρῃ πάσας τὰς τροποποιήσεις καὶ βελτιώσεις αἵτινες θὰ καταστήσωσι τὸ «Παιδικὸν σας φύλλον» τὸ καύχημα παντὸς Ἑλληνόπαιδος,

Ἡ Διεύθυνσις.

Ἡ ΑΓΑΠΗ ΤΗΣ ΚΥΡΟΥΛΑΣ

τον μὴ φορὰ καὶ ζοῦσε σ' ἓνα φτωχὸ σπητάκι· μιὰ καλὴ γριούλα, ἕως 75 χρόνων μὲ τὸ ἐγγονάκι τῆς, ἓνα κοριτσάκι 10 ἐτῶν. Δέν εἶχαν τίποτε στὸν κόσμον ἄλλο ἀπὸ τὴν ἀγάπην τους· ἦσαν τόσοι πτωχοὶ, ποὺ εἶχαν νὰ κάμουν εἰς τὴν γειτονιά μὲ τὴν κκομοιριά τους.

Τὸ κοριτσάκι τὸ ἔλεγαν Γηωργίτσα καὶ ἦτον ἄρρωστο τὸ δυστυχισμένο. Ἦταν βραχυτικό. Κάθε μέρα καὶ χειρότερα ἐπήγαινε, ἀπὸ τότε μάλιστα ποὺ πέθανε ὁ πατέρας του, ἐργατικός ἄνθρωπος ποὺ τὸ ἀγαποῦσε πολὺ, τὸ ἔτρεφε καλὰ καὶ τὸ ἐπήγαινε περίπατο. Ἐμενε μὲ τὴν κυρούλα του, μὰ τί νὰ τοῦ κάμῃ μιὰ γιὰ 75 χρόνων; Αὐτὸ τὸ ἐσυλλογίζετο καὶ ἐκείνη καὶ τὸ εἶχε μεγάλο μαρτζὶ σ' τὴν καρδιά τῆς ποὺ δέν ἤμπορούσε νὰ τὸ περιποιηθῇ ὅπως ἔπρεπε τὸ ἀγαπημένο ἐγγονάκι τῆς.

Τὴν τελευταία φορὰ ποὺ τὸ εἶχε βγάλῃ περίπατο ἦτο παραμονὴ τῆς Πρωτοχρονιάς. Ἐκείνη τὴν ἡμέρα ἡ κυρὰ Ἀντωνάινα—ἔτσι τὴν ἔλεγαν τὴν κυρούλα—ἐτύλιξε καλὰ τὴν Γηωργίτσα μέσα σὲ πολλὰ σάλια, τῆς εἶπλε τὰ δύο καὶ μοναχὰ ζευγάρια κάλτσες ποὺ εἶχε δικὰ τῆς, καὶ ἔτσι προφυλαγμένη τὴν εἶγαλε νὰ σεργιανίσῃ καὶ αὐτὸ τὸ κκομοιροστὰ μαρτζὶ ποὺ ἦσαν καταστολισμένα ἀπὸ χίλια ὠραία παιγνιδάκια γιὰ μπουναμάδες.

Τὸ θέαμα αὐτῆς τῆς ἡμέρας ἐνετυπώθη βαθειὰ εἰς τὴν φαντασίαν τῆς Γηωργίτσας καὶ ἐνόσω εἶβλεπε τόσα ὠραία πράγματα τὸ φτωχὸ κοριτσάκι ἔτρεμεν ἀπὸ λύπην καὶ ἐπιθυμίαν. Ἰδίως εἰς ἓνα μαρτζὶ εἶχεν ἰδεῖ μιὰ κούκλα μεγάλη, μὲ χρυσὰ φορέματα, ποὺ μ' ἓνα κουμπάκι ἐκλεινε τὰ μάτια τῆς, ἔτρεφε τὸ κεφάλι, ἔχαμογελοῦσε, ἐμιλοῦσε, ἓνα θῦμα τέχνης, ἓνα ἀριστούργημα.

— Ἀχ! ἔκαμε ἡ Γηωργίτσα μ' ἓνα παράπονο, τί ὠραία κούκλα! Πόσα νᾶχη κυρούλα αὐτὴ;

— Θὰ σοῦ τὴν πάρω παιδί μου, ἐννοεῖ σου, ἀπεκρίθη ἡ γριούλα. Θὰ σοῦ τὴν πάρω ὅταν γίνωμε πλούσιοι.

— Πότε θά γίνωμε πλούσιοι ;

— Σὲ λίγες μέρες, μάτιξ μου.

Ἄπ' ἐκείνην τὴν στιγμήν ἡ ἰδέα τῆς κούκλας δὲν ἐξεκόλλησεν ἀπὸ τοῦ νοῦ τῆς Γηωργίτσας. Μέρα καὶ νύκτα τὴν ἐνθυμεῖτο καὶ ἐστέναζε. Κι' ὅσο περνοῦσαν ἢ ἡμέρας καὶ δὲν ἐγίνοντο πλούσιοι, τόσο ἐμκραίνετο τὸ ἄρρωστο κοριτσάκι. Ἡ κυρ' Ἀντωνάικα ἐκατάλαβε αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, ἐκατάλαβε ὅτι ἡ ἀρρώστια τῆς ἐγγονῆς τῆς ἐμεγάλωνε ἀπὸ τὴν δυσεκπλήρωτον ἐπιθυμίαν καὶ εἶδεν, ὅτι ἔπρεπε νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ὑπόσχεσίν τῆς, νὰ ἀγοράσῃ τὴν κούκλαν.

Ναί, νὰ τὴν ἀγοράσῃ, ἀλλὰ πῶς ; Αὐτὸ τὸ παιγνίδι ἦτον γιὰ ἀργοντοπούλα, εἶχε εἴκοσι φράγκα καὶ πῶ νὰ τὰ εὔρῃ ; Ἐπώλησε κᾶτι πράγματα ἀπὸ δῶ, κᾶτι ρούχα ἀπὸ 'κει, εἶχε καὶ κᾶτι δεκάρες ἀπὸ ἐλεημοσύνας καὶ τῆς ἔλειπαν ἀκόμη τὰ μιστά. Ἀπεφάσισε νὰ τὰ ἐκονομήσῃ καὶ αὐτὰ διὰ τῆς νηστείας. Ἐδίδε φαγητὸ μόνον εἰς τὴν ἐγγονὴν τῆς καὶ ὅταν αὐτὴ τὴν ἐρωτοῦσε :

— Δὲν πεινᾷς κυρούλα ;

— Ὅχι παιδί μου, μοῦ ἔδωσαν ἓνα πιάτο σούπα ἔδῶ στου γείνονά μας.

Ἐπέρασε ἔτσι νηστικὴ δύο ἡμερώνικτα καὶ ἡ πείνα ἤρχισε νὰ τὴν καταβάλλῃ. Ἀπὸ τὰ ἀπομεινάρια τῆς ἐγγονῆς τῆς ἔτρωγε κρυφὰ δύο μπουκιές καὶ ἔσβυνε κᾶπως τὴν πείνά τῆς.

Ἡ Γηωργίτσα ὡς τόσο ὀλονέν ἐμκραίνετο μὲ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς ὅσο ἐβλεπεν, ὅτι ἡ μέραις περνοῦσαν καὶ πλούσιοι δὲν ἐγίνοντο. Ἡ κυρὰ Ἀντωνάικα ἀπὸ τ' ἄλλο μέρος ἐτήκετο ἀπὸ τὴν πείναν καὶ αἱ 20 δραχμαὶ δὲν συνεπληρώνοντο. Ἦσαν δέκα ὀκτώ. Ἄλλα δύο δραχμαὶ ἐχρειάζοντο ἀκόμη. Εἶχε γείνει κατακίτρινη καὶ ἀδύνατη. Δὲν ἤμπορούσε νὰ κινήθῃ, νὰ πάρῃ τὰ πόδιξ τῆς. Ἀργίσει νὰ τὴν πονῇ τὸ στομάχι τῆς. Ἐπρεπε νὰ νηστεύσῃ τέσσαρας ἡμέρας ἀκόμη διὰ νὰ ἐκονομήσῃ τὰς δύο δραχμάς !

Ἐπὶ τέλους πέρασαν ἡ δύο, πέρασε καὶ ἡ τρίτη καὶ ἀπὸ ζητιανιές, καὶ ἀπὸ ἐκονομίες συνεπλήρωσε τὸ ποσὸν τῶν 20 δραχμῶν.

Ἐνα πρωὶ σηκώνεται ἐλεεινὴ καὶ ἀξιοδάκρυτος, ἀλλὰ μὲ μιὰ χαρὰ, καὶ χωρὶς νὰ εἴπῃ τίποτε τῆς Γηωργίτσας, ζαλισμένη, ἀδύνατη, πηγαίνει στὸν ἔμπορο, πῶ ἐπωλοῦσε τὴν κούκλα, δίνει τὰς 20 δραχμάς τὴν ἀγοράζει, τὴν τυλίγει καλὰ καλὰ στὴν ἀγκαλιά τῆς καὶ γυρίζει πίσω.

Πολλές φορές στὸ δρόμο τῆς ἤρθε νὰ λιποθυμήσῃ, νὰ πέσῃ κάτω. Τὸ στομάχι τῆς ἐπνοῦσε, τὸ πρόσωπό τῆς ἦτο κίτρινο ὡς τὸ κερί.

Λυμένη στὸν ἰδρώτα, ἂν καὶ ἦτον χειμῶνας ἀκόμη, φθάνει τέλος πάντων στὸ φτωχικὸ τῆς κμαράκι, ἀνοίγει τὴν πόρτα καὶ δείχνει στὴν Γηωργίτσα τὴν ὠραία κούκλα μὲ τὰ χρυσὰ φορέματα.

Τὸ κίτρινο προσωπίκι τοῦ ἀρρώστου κοριτσιοῦ ἐκοκκίνησε. Τὸ σβυσμένο μάτι του ἔλαμψε ἀπὸ χαρὰ καὶ ἔτρεξε νὰ ἀρπάξῃ τὴν κούκλα μὲ μιὰ φωνὴ δυνατὴ, μ' ἓνα χαμόγελο, μ' ἓνα τρέξιμο γεροῦ ἀνθρώπου.

Ἡ κυρούλα τῆς ἐχμογέλασε ὡς εἶδε τὸ ἐγγονάκι τῆς νὰ ζωντανέζῃ πάλιν, ἀλλὰ μῦλις τοῦ πηρέδωσε τὴν κούκλα αἰσθάνεται μὲ ζαλάδα σ' τὸ κεφάλι, μιὰ λιποθυμίαν σ' τὴν καρδιά καὶ σωριάζεται χάμα σ' τὸ πάτωμα.

Ἡ κακυρίτσα ἡ κυρούλα δὲν ἐξανασκήθη πλέον !

(Κατὰ τὸν JEAN RIENEYIN).

ΜΕΓΑΛΟΣ ΠΑΤΡΙΩΤΗΣ

Ἰγεν εἰς τὸν κομπάρῶ του ὁ μικρὸς Αἰμύλιος ἀπὸ δῶρα τῶν γονέων καὶ τῶν συγγενῶν του πενήτηκτα δραχμάς.

Πολλὰς φορές ὁ πάππος του, γέρον ἀγωνιστής, μὲ τὴν πίπαν εἰς τὸ στόμα καὶ τὸν γεροντικὸν σκουφὸν εἰς τὴν κεφαλὴν, κρατῶν τὸν Αἰμύλιον εἰς τὰ γόνατά του τοῦ διηγείτο τὰ ἄθλά του κατὰ τὴν ἐανάστασιν καὶ προσεπάθει νὰ γεννήσῃ εἰς τὰ στήθη τοῦ μικροῦ ἔγγονοῦ του ἄσβεστον ἐθνουσιασμόν ὑπὲρ τῆς πατρίδος.

Εἶμαι περίεργος, ἔλεγε μίαν ἡμέραν ὁ γέρον ἀπόμαχος, πρὸς τὴν θυγατέρα του, τὴν μητέρα τοῦ Αἰμυλίου, εἶμαι περίεργος νὰ ἰδῶ πῶς θὰ διαθήσῃ ὁ μικρὸς μου ἔγγονός τὰ χρήματα τὰ ὅποια τῶ ἔχομεν χρισίει.

— Ὁχ ! καλὴ πατέρα, διέκοψεν ἡ μητέρα τοῦ Αἰμυλίου, θὰ τὰ πετάξῃ σὲ παιδιάτικα πράγματα. Ἐπειτα ὡς τὰ κάμη ὅτι θέλει.

— Δὲν τὸ πιστεύω, ἐμουρμούρισεν μέσα ἀπὸ τὰ δόντια του ὁ γέρον ἀπόμαχος, ὡς ἔχων πεποθησιν εἰς τὰ αἰσθήματα τοῦ ἔγγονοῦ του. Δὲν τὸ πιστεύω, καὶ δι' αὐτὸ ἀκριβῶς θέλω νὰ μάθω ποίαν χρῆσιν θὰ κάμῃ τῶν χρημάτων του, διότι πολλάκις ἀπὸ μίαν

πράξιν ἐνὸς παιδιοῦ καταλαμβάνει κᾶνεὶς τί κρύβει τὸ μικρὸ ἐκείνο εἰς τὰ στήθη του καὶ τί εἰμπορεῖ νὰ γείνη ὅταν μεγαλώσῃ.

Μίαν ἡμέραν εὐρέθη σπασμένος ὁ κομπάρῶς τοῦ Αἰμυλίου. Κᾶνεὶς δὲν ἐγνώριζε τί ἔγινε τί περιεχόμενον, ἐπλέγυτο ὅμως ὅλοι ἀπὸ ζωντῶν ἐπιθυμιῶν νὰ τὸ μάθουν. Διὰ τοῦτο τὴν μεσημβρίαν ὅταν ἐκάθησαν εἰς τὸ τραπέζι, ὁ γέρον παπποῦς μὲ γλυκὸ χαμόγελο εἰς τὰ χεῖλη ἀφοῦ ἐφίλησε τὸν ἔγγονόν του, τὸν ἠρώτησε :

— Ἐλα, καλὸ μου παιδί, πέ μας τῶρα πῶς διέθεσες τὰ χρήματα τὰ ὅποια εἶχε ὁ κομπάρῶς σου ;

Ὁ Αἰμύλιος ἐστενωχωρήθη, ἐκοκκίνησεν ὀλίγον, κατέβασε τὰ μάτιξ του καὶ δὲν ἀπήντησεν εἰς τὴν ἐρώτησιν τοῦ παπποῦ του.

— Ὅθὰ τὰ ἐπῆρε παιγνίδια τὸ μικρὸ μου, διέκοψεν ἡ μητέρα του καὶ φοβεῖται νὰ τὸ εἴπῃ. Μὴ φοβῆσαι ὅμως παιδί μου ; τὰ χρήματα εἶναι ἰδικά σου καὶ ἠδύναστος νὰ τὰ κάμῃς ὅτι ἤθελες. Εἶπέ μας μόνον πῶς τὰ ἐδαπάνησες διὰ νὰ εὐχαριστήσῃς τὴν περιέργειαν τοῦ παπποῦ σου.

Ὁ Αἰμύλιος ἐτήκωσε σιγὰ σιγὰ τοὺς μεγάλους μαύρους ὀφθαλμούς του καὶ δίδων μίαν ἐφημερίδα εἰς τὸν πάππον του ἐπρόφερε μὲ ὑποτρέμουσαν φωνήν :

— Δὲν θὰ μὲ μαλώσῃς παπποῦ μου ; αἶ ;

Ὁ γέρον ἀπόμαχος μὴ γνωρίζων τὸ περιεχόμενον τῆς ἐφημερίδος ἔρριψε

βλέμμα πλήρες άνυπομονησίας, ιδού δέ τί άνέγνωσε :

«Κόρις Διευθυντά.

«Δεχθίτε πεντήκοντα δραχμάς ατά παιδικά μου δώρα ύπέρ του «άγώνος τής λατρευμένης Κρήτης μας».

«Μικρός Αιμύλιος».

Η έφημερίς εκύλισεν από τά χέρια του παππού, όπως από τά γεροντικά μάτια του εκύλισεν έν δάκρυ !

Όσα έλεγε τó δάκρυ εκάينو του γέροντος άγωνιστού δέν είπαν ούτε αί χιλιάδες των φιλημάτων με τά όποια εκάλυψαν τó τιμημένον μέτωπον του μικρού Αιμυλίου οι γονείς και ó παππούς, ούτε αί περιπτώσεις και αί θωπείαι των οικείων και φίλων.

— Είσαι εύχαριστημένος από τήν εκλογήν μου, παππού, ύπιασθεν ó Αιμύλιος άναθαρρήσας.

— Ναι, άγαπημένο μου παιδί. Είς τήν δωρεάν σου αύτήν βλέπω όλοζώντανο ζωγραφισμένο τί κρύβει ή μεγάλη ψυχή σου μέσα είς τά παιδικάτα στήθη σου. Ναι Αιμυλίέ μου ! άν έμιμοῦντο

τό παράδειμά σου όλα τά Έλληνό-παιδα, τά όποια έξοδεύουν είς μάταια παιγνίδια και άσκοπούς διασκεδάσεις τά δώρα των γονέων των, τήν στιγμήν αύτήν πόσα τουφέκια άκόμη θά έβροντούσαν επάνω είς τά δοξασμένα βουνά τής μαχόμενης Κρήτης μας ;

— Η ψυχή του Αιμυλίου καθσύχασε όταν είδε πόσον έπευφημήθη ή πράξις του. Τά μεγάλα ματάκια του ήρχισαν νά κλεισιν και έξήτησε τήν άδειαν των γονέων του ν' άναπαυθῆ.

— Πήγαινε είς τήν εύχή του Θεού παιδί μου, έπρόφερεν ó παππούς άποθέτων νέον φίλημα είς τούς ύγρούς άκόμη όφθαλμούς του Αιμυλίου.

Και όταν ó μικρός είχεν άποχωρήσει πλέον είς τó δωμάτιόν του, ó γέρον τής επαναστάσεως στραφείς προς τούς γονείς του Αιμυλίου με φωνήν τρέμουταν άκόμη από τήν συγκίνησιν :

— Αυτό τό παιδί, νά τό ένθυμηθῆτε, έν μās τó χαρίση ó Θεός, θά γείνη μίαν ήμέραν μεγάλος πατριώτης !

Δέν πιστεύομεν νά ήπατήθη ó γέρον άπόμαχος.

Νίκος Κοτσολόπουλος.

ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΣΑΚΚΟΥΔΙ ΜΟΥ

(Συνέχεια)

— Μεγαλοδύναμη στρατιώτα, ό όποιος πρώτος ήδη μεταξύ των ζώντων πατείς τά χώματα του άδου, ό όποιος τόσα θαύματα έν τῷ κόσμῳ έκαμες, χάρις είς τήν θαυματουργόν δύναμιν του σακκουλίου σου, ό όποιος τούς έν τῷ άδῃ δαίμονας συλλαβών ήλευθέρωσας έξ' όλοκλήρου κατόπιν, και τόν θάνατον αύτόν έσταμάτησας, σοί

προσφωνῶ πρώτος έγώ ό 'Αρχισατανῶς και άρχηγός του άδου τó «καλῶς ήλθεσ». Πάν ό,τι θελήσης, πάν ό,τι διατάξης είς τó βασίλειόν μου θέλει εκτελεσθῆ, πᾶσα περιέργειά σου θέλει ικανοποιηθῆ. Οι ύπό τās διαταγās σου ύπασπισταί μου θέλουσιν εκτελῆ τās θελήσεις σου.

'Αφ' ου είπεν αύτούς τούς λόγους ό 'Αρχισατανῶς, έβλεπνε τήν κεφαλήν έν είδει χαιρετισμοῦ και όπισθοχωρήσας επ'

όλίγον εκάθησεν επί του θρόνου του άτενίζων τόν στρατιώτην.

Ό στρατιώτης εκ τής κολακευτικῆς αύτῆς δεξιώσεως παρά πολύ εύχαριστήθεισ άπήντησεν είς τούς λόγους του Σατανᾶ ως εξῆς :

— 'Αρχηγέ του άδου είς τó βασίλειον του όποιου εύρίσκομαι, εύχαριστώ ύμās διά τās περιποιήσεις τās όποιās έλαδον. Ουδέποτε θέλω λησμονήσει αύτās έν τῷ ύπολειπομένῳ μοι βραχυχρονίῳ βίῳ.

'Αφ' ου έτελείωσε τούς λόγους αύτους ό στρατιώτης έχαιρέτισε και ούτος τόν 'Αρχισατανᾶν και τούς παρευρισκομένους ύπασπιστάς του και έβάδισε προς τήν θύραν τής έξόδου.

— 'Ας ανοιχθῶσιν πᾶσαι αί πύλαι του άδου είς τόν στρατιώτην, άς επισκεφθῆ πάντα τά διαμερίσματα και άς τῷ δοθῶσι πᾶσαι αί απαιτούμεναι πληροφορίαι, είπεν ό 'Αρχισατανῶς προς τούς ύπασπιστάς του, πριν άκόμη έξέλθῃ ό στρατιώτης. 'Αμέσως αί μουσικαί ήρχισαν καιαινίζουσαι και τά πυροβόλα εκρότουσιν όπως κατά τήν εισόδόν του.

Ό στρατιώτης έξῆλθε τής αίθούσης λίαν εύχαριστημένος.

— 'Υπό τās διαταγās σου, στρατιώτα μου ! Ποῦ θέλετε νά πηγαινῶμεν ;

— 'Επεθύμουν κατά πρώτον νά μάθω τó ύπέλιπον τῆς ζωῆς μου ! Πόσος χρόνος δηλ. μοί μένει, όπως ζήσω άνετώτερον και προπαρασκευασθῆ διά τήν μέλλουσαν ζωήν.

— 'Απλούστατον στρατιώτά μου ! Πηγαινῶμεν' ανάγκη νά κατέλθωμεν είς σκοτεινόν τι διαμέρισμα όπου ιδίους ὄμμασιν θέλετε άντιληφθῆ του πράγματος.

Τότε ό άκολουθών αύτόν ύπασπιστής εξαγαγών σφυρίκτραν έσφύριξεν τρίς και άμέσως πελώριος δαίμων κρατῶν ὄρμαθόν κλειδίων παρουσιάσθη ένώπιόντου.

— 'Οδηγήσατέ μας είς τó διαμέρισμα ένθα δεικνύεται τó ύπόλοιπον τῆς ζωῆς του άνθρώπου.

Ό δαίμων άμέσως ήνοιξεν παρακαίμένην θύραν, και οι τρεῖς ὄμοῦ ήρξαντο καταδαινόντες κλιμακά τινα κατόπιν εύρέθησαν πρό μικροῦ άναπαυτηρίου και έπειτα εισῆλθον είς σπήλαιον σκοτει-

νότατον όπου διάφοροι κανδύλαι εκαιον.

— 'Ιδού στρατιώτά μου ! 'Εδῶ εἴμεθα.

— 'Αλλά δέν έννοῶ τίποτε.

— 'Αμέσως σοί εξηγοῦμαι. Βλέπετε αύτās τās κανδύλας εκ των όποιων άλλαι μὲν λάμπουσιν, άλλαι είναι έτοιμόσθεστοι και άλλαι έσβεσμένοι ;

— Μάλιστα.

— Λοιπόν αύται παριστῶσι τήν ζωήν του άνθρώπου. Είναι τó μόνον διαμέρισμα τó όποιον ό άδης έχει ὄμοιον ακριβεστάτα με τόν Παράδεισον. 'Εδῶ δεικνύεται πότε θ' άποθάνῃ ό άνθρωπος. Τούτο δέ τó έννοοῦμεν εύθῶς ως ή κανδύλα σβεσθῆ. Τότε άμέσως ό δαίμων φέρεται προς τόν κόσμον, και άπ' εκει προς τόν νεκρόν ό όποιος πρό όλίγου άπέβίωσε και εκει κατόπιν συνεννοήσεως μετά του άγγέλου παραλαμβάνει τήν ψυχήν του ή τήν παραδίδει είς αύτόν.

— 'Αλλά πῶς τούτο ;

— 'Ιδού ! μεταδαινουσιν άμρότεροι οι άπεσταλμένοι, του οὐρανοῦ και τῆς κολάσεως, είς τόν επίγειον κόσμον, και εύθῶς ως άποθάνῃ κανείς, εκαστος ήμῶν ζυγίζει διά τῆς πλάστιγγός του τά καλά πράγματα τά όποια έν τῷ κόσμῳ έπραξεν, καθῶς και τά κακά και έν φανῆ υπερτερῶν κατά τās αγαθοεργίας και τα παρόμοια, παραλαμβάνεται παρά του άγγέλου ή ψυχή του, και ό δαίμων του άδου τότε άπέρχεται, άλλως, οδηγείται είς τά ένδότερα του άδου όπου πάλιν ζυγίζονται εκ νέου τά άδικήματα και γενικῶς αί κακαί πράξεις τās όποιās κατά τó διάστημα τῆς ζωῆς του έκαμε και αναλόγως κατόπιν υποβάλλεται είς τιμωρίαν.

— 'Ηνώησα αρκετά.

— Και τόρα θά επιθυμητε νά ιδῆτε και τήν ιδικήν σας κανδύλαν. 'Αμέσως θά σᾶς τήν δείξω.

Και έσπευσε προς έν βιβλίον, ήνοιξεν αύτό τó έξεφύλλισε, έφάνῆ ότι εύρε κατι τι και έπειτα ήλθε προς τόν στρατιώτην !

— Λοιπόν κύριε ύπασπιστά.

— 'Αμέσως στρατιώτά μου θά σοί δείξω τόν ύπολειπόμενον χρόνον τῆς ζωῆς σου ! αλλά με μόνην τήν παράκλησιν νά μη θεθήσης νά αναζωπυρήσης τó φῶς αύτῆς καθ' ὅσον άλλως τούτο είναι άδύνατον.

'Εκ του Γαλλικοῦ (άκολουθεῖ)

Γ. Εὐθόδουλος.

ΑΛΛΟΤΕ

Ἄλλοτε, μικρὸ παιδάκι μεσ' εἰς τὸ σπῆτι τοῦ κλεισμένου,
 Εἶχε φτεριάση καραβάκι ἀπὸ ξύλα καὶ πανί
 Καὶ τὸ ὄμορφο καράβι μιά χαρὰ ἀρματωμένο
 Εἶχε ξάρτια καὶ τιμόνι καὶ σημαία γαλανή.
 Ἐνα μόνον ποῦ δὲν εἶχε, τὰ κανόνια τοῦ γερά
 Γιὰ νὰ τρέξη σὰ δελφίνι μεσ' εἰς τῆς Κρήτης τὰ νερά.

ΤΩΡΑ

Τώρα ναύτης τὸ παιδάκι, σὲ καράβι ἀληθινὸ,
 Μὲ γερά πανιά καὶ ξάρτια, στὸ τιμόνι ἀκουμπημένο
 Σχίζει, σχίζει σὰν πουλάκι τὸ νερὸ τὸ γαλανὸ
 Καὶ πετᾷ στὴν Κρήτη μέσα, ναυτοπούλι ἀνδρειωμένο.
 Αἰ! ποῖος ξέρει, ἀπ' τὸ ναυτάκι, μεσ' εἰς τῆς Κρήτης τὰ νερά
 Τὸ κανόνι ἂν δὲν βροντήξη τῆς πατρίδος μιά φορὰ!

ΤΟ ΟΡΑΜΑ ΤΟΥ ΤΟΤΟΜΙΤΟ

Τοτομιτό διάδοχος ενός θρόνου ισχυρού καθισμένος ή-μέραν τινάεις τήν σκιάν ενός δάσους από μурτιαίς, παρεδόθη εις ρεμβασ-

σμούς και εις λίαν σοβαράς σκέψεις.

Ὁ Τοτομιτό εἶχε λαβῆ τὰς τελευταίας συμβουλὰς τοῦ θνήσκοντος πατρὸς του, καὶ ἦλθεν ἐκεῖ διὰ νὰ τὰς μελετήσῃ μόνος του.

— «Υἱέ μου, τοῦ εἶχεν εἶπει, ὁ γέρον Αὐγουστος πατήρ σου, ὁ πόλεμος εἶναι μία θλιβερὰ ἀνάγκη· ὅταν νικήσῃς τοὺς ἐχθρούς σου κυβέρνησον μετὰ φρονήσεως τὸν λαόν σου, καὶ ἐργάσου διὰ τὴν εὐτυχίαν τοῦ βασιλείου σου. Παρὰ τὴν ἔρησον τὰς μέλισσας, πόσον φιλοπόνως ἐργάζονται καὶ φρόντισε νὰ τὰς μιμηθῇς. Τοῦτο θὰ καταστήσῃ εὐτυχεῖς τοὺς ὑπηκόους σου.»

Διὰ τοῦτο ὁ Τοτομιτό ἀκίνητος, παρητήρει προσεκτικῶς τὰς χρυσαῖς μύγας αἱ ὁποῖαι ἐπέτων περίξ τῆς φωλεᾶς των.

Αἶφνης, σφοδρὸς ἄνεμος ἠγέρθη καὶ διεσκόρπισε τὰ ξηρὰ φύλλα πλησίον κυψέλης τινός. Ὁ Τοτομιτό κύψας παρητήρησεν ἐπὶ τῆς γῆς ἓνα μικρὸν τέτιγχα, ὁ ὁποῖος ἔσυρε τὰ βήματα του, καὶ μίαν μικρὰν μέλισσαν πληγωμένην.

— Τί σοῦ συνέβη ἠρώτησεν ὁ μικρὸς ψάλτης τὴν πληγωμένην μέλισσαν;

— Ἐπληρώθην εἰς τὴν πτέρυγα πίπτουσα, ἀπήντησεν ἡ μέλισσα, καὶ τῶρα εἶμαι ἀνίκανος νὰ ἐπαναλάβω τὸ

πέταγμα μου. Ἐκεῖνο ὅμως τὸ ὅποιον με στενοχωρεῖ εἶναι ἡ διακοπὴ τῆς ἐργασίας μου!

— Αἶ! λοιπὸν ἀναπαυθῆτε ὀλίγον.

— Πῶς ἡμιλίης οὕτω ἀπερίσκεπτε; Ν'ἀναπαυθῶ; Ἄλλὰ τότε τίς θὰ ἐκτελέσῃ τὴν ἰδικὴν μου ἐργασίαν;

— Μία ἄλλη ἀπὸ τὴν κυψέλην.

— Δὲν ἀγαπῶ νὰ μου κάμῃ ἄλλος τὴν ἐργασίαν μου, ἀπήντησεν ἡ μέλισσα μετ' ἐγωισμοῦ.

— Αἶ λοιπὸν τὸ φρονιμώτερον εἶναι νὰ ἔχῃς ὑπομονήν. Ἐγὼ θὰ σοῦ κάμω συντροφίαν, καὶ ἂν θέλῃς μάλιστα σοῦ ψάλλω καὶ ὀλίγην μουσικὴν.

— Οὐφ! ἔχω φοβερόν πονοκέφαλον.

— Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ καλὴ καρδία τοῦ τέτιγχο θὰ σοῦ κρατήσῃ συντροφίαν, ἀρκεῖ νὰ μοῦ κάμῃς τὴν χάριν νὰ μοῦ ἡμιλίης περὶ τῶν φωλεῶν σας, περὶ τῶν ὁποίων δὲν γνωρίζω τίποτε. Πόσον θαυμάσια πράγματα θὰ περιέχουν! . . Ἐνας φίλος μου γρύλλος (τριζῶνι) μοὶ διηγεῖτο, ὅτι τὰ παλάτια σας εἶναι πλήρη μυθώδους θησαυροῦ καὶ ὅτι ὁ λαός σας εἶναι τὸ παράδειγμα τῆς ἀρετῆς.

— Εἶναι ἀληθεῖς, ἀπήντησεν ὑπερηφάνως ἡ μέλισσα. Ἡ ζωὴ μας πρέπει νὰ εἶναι παράδειγμα εἰς πολλὰ κράτη.

Ὁ Τοτομιτό ἤρχισε νὰ προσέχῃ περισσότερο.

— ὦ!, εἶπεν ὁ τέτιγχα, κινήσας τὰς πτέρυγας του μετὰ θαυμασμοῦ.

— Ἡ φύσις, ἐπανέλαθεν ἡ μέλισσα, ἠθέλησε νὰ μᾶς κάμῃ νὰ γεννώμεν τ' αὐγὰ μας καὶ νὰ τρέφωμεν τὰ παιδιὰ μας με ἀληθινὴν στοργὴν εὐθὺς μόλις τὰ μικρὰ λάβουν ζωὴν τὰ τρέφωμεν με ζύμην ἀποτελουμένην ἀπὸ κερὶ καὶ ἀπὸ τροφήν τὴν ὁποίαν ἐκλέγομεν ἀπὸ τὰ διάφορα ἄνθη ἀργότερα εἰς αὐτὴν τὴν τροφήν ἀναμιγνύομεν καὶ ὀλίγον μέλι. Γνωρίζεις ἐκ πείρας πόσον ὠραῖος εἶναι ὁ ὕπνος τῆς χρυσαλίδος; Μετὰ εἰσοσιν

ἢ τριάκοντα ἡμέρας, ἀφ' οὗ γείνουσαν κατ' ἀρχὰς πεταλοῦσαι καὶ κατοπιν μέλισσαι, μᾶς ἀκολουθοῦν εἰς τὴν ἐξοχὴν καὶ ἀρχίζουσαν τὴν ἐργασίαν των. Ὅταν θὰ ἔλθῃ τὸ ψῦχος τοῦ χειμῶνος κλείομεν τὰς θύρας τῶν οἰκιῶν μας καὶ μένομεν ἢ μία πλησίον τῆς ἄλλης διὰ νὰ κρατῶμεν περισσοτέρην ζέστην καὶ ἀποκοιμούμεθα μέχρι τοῦ προσεχοῦς θέρους. Ἄλλ' ὅταν ἔλθῃ ἡ ὠραία ἐποχὴ, ἐκάστη ἐπαναλαμβάνει τὴν ἐργασίαν της. Ὁ κτίστης μᾶς κτίζει τὰς κυψέλας, καὶ τότε τὰ λειβάδια, τὰ βυμβάκια καὶ ἡ γῆ εἶναι ἰδικὰ μας· τὸ βλέμμα μας διακρίνει καὶ εἰς τὴν μακρύτεραν ἀπόστασιν τὰ ἄνθη τὰ ὁποῖα ἀγαπῶμεν, καὶ ἡ ὄσφρυσις μᾶς βοηθεῖ ν' ἀποφεύγωμεν ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα μᾶς βλάπτουν.

Ἐν ᾧ ἡμεῖς κατ' αὐτὴν τὴν τρόπον ἐργαζόμεθα, ἡ Βασίλισσά μας ἔχει ἀναλάβει τὴν ἐκκόλαψιν τῶν ὠν, μετὰ δὲ τὸ πέρας τῆς ἐργασίας ταύτης ἐκλέγεται ἄλλη βασίλισσα, καὶ ἐκείνη ἀναλαμβάνει τὴν ἐργασίαν τῆς πρώτης. Τῶρα αἰσθάνομαι ὅτι δύναμαι νὰ πετάξω. Καίρει τέτιγχα μου!

Καὶ ἡ μέλισσα ἐπέταξε καὶ ἔφυγε!

Ὅταν ἔφυγεν ἡ μέλισσα ὁ ἐνθουσιώδης ψάλτης ἐρρίφθη εἰς συλλογισμούς.

«Ἄλλομονον! Ἐγὼ εἶμαι πάντοτε προσκεκολλημένος εἰς τοὺς πόδας ενός δένδρου, κρύπτομαι ὑπὸ τὴν γῆν καὶ ζητῶ τὴν τροφήν μου ὅσον δύναμαι ἀπὸ ρίζας. Μίαν πρωίαν τοῦ θέρους χωρὶς νὰ γνωρίζω διὰ ποίαν αἰτίαν, ἐξέρχομαι ἀπὸ ἓνα σκληρὸν περικάλυμμα. Ὁ ἥλιος διὰ πρώτην φοράν μοῦ δίδει μίαν χαρὰν, καὶ ψάλλω δι' αὐτὸν ἓνα ὕμνον.

Ἐν τούτοις οἱ λόγοι τῆς μελίσης θλιβερῶς ἀντήχουν εἰς τὴν καρδίαν του καὶ ἤρχισε νὰ κλαίῃ προφέρων:

Εἶμαι ἐντελῶς ἄχρηστος εἰς τὸν κόσμον. Μία μικρὰ σαῦρα καθημένη ἐκεῖ πλησίον ἔλαβεν εὐσπλαγχτίαν δι' αὐτόν.

— Ἡ ζωὴ σου δὲν εἶναι διόλου ἀχρηστος, τῷ εἶπε μετὰ τρυφερότητος,

σύντροφε τοῦ βοσκοῦ καὶ τοῦ γεωργοῦ. Οἱ ποιηταὶ οὔτινες ὠμίλησαν περὶ τῆς μελίσης δὲν ἐλητημόνησαν καὶ σέ. Ψάλλεις τὰς ὠραίας ἡμέρας, φαιδρύνεις τὸ θέρος, δεικνύεις εἰς τοὺς ἀνθρώπους τὴν ὄραν τῆς ἐργασίας τῶν ἀγρῶν, καὶ ἐκείνην τῆς ἀναπαύσεως.

ὦ τέτιγχα! Φίλε τοῦ ἡλίου καὶ τῶν ὠραίων ἡμερῶν ἄκουσον ἐκεῖνο τὸ ὅποιον οἱ ποιηταὶ εἶπον δι' ἐσέ:

«Εὐτυχὴ τέτιγχα! Εἶσαι ἀγαπημένος ἀπὸ τοὺς γεωργούς· κανεὶς δὲν σοῦ κάμει κακόν καὶ οἱ θνητοὶ σέ σέβονται ὡς γλυκὺν προάγγελον τοῦ θέρους.»

«Ἀνέρχεται εἰς τοὺς ὑψηλοτέρους κλάδους καὶ γαμίζεις τὸν αἰθέρα με τὴν φωνὴν σου, καὶ ἡ ἀθάνατος ψυχὴ ἀπέρχεται με τὸ τελευταῖον ἄσπρ σου.»

Ὁ Τοτομιτό ἠγέρθη σκεπτικὸς.

— Μικρὸ ζωᾶ, εἶπε. Καλλίτερον ἀπὸ τὸν μακρὸν διάλογον τὸν ὁποῖον ἤκουσα δὲν ἔχω ἀκούσει εἰς τὴν ζωὴν μου. Με ἐδίδαξες μέλισσα, ὅτι διὰ νὰ εὐδοκιμήσῃ ἐν κράτος πρέπει νὰ ὑπακούωσι πάντες εἰς τοὺς νόμους, καὶ νὰ ἐργάζωνται ὅλοι μαζὴ ἀπὸ τοῦ βασιλέως μέχρι τοῦ τελευταίου.

Ἐπειτα προσέβλεψε τὸν τέτιγχα:

— Καὶ σὺ τέτιγχα, μικρὴ ἐφήμερα, με ἔκαμες νὰ ἐννοήσω ὅτι τίποτε ἐδῶ κάτω δὲν εἶναι ἀχρηστον· εἰδείξες εὐσπλαγχτίαν διὰ τὴν πληγωμένην μέλισσαν παρηγόρησες αὐτὴν εἰς τὰς θλίψεις της, καὶ ἔκαμες πᾶν ὅ,τι ἠδύνασο νὰ τὴν κάμῃ νὰ τὰς λησμονήσῃ!

Ὁ Τοτομιτό βασιλεὺς τῶν ἀνδρείων του πολεμιστῶν θὰ γείνη ἐπίσης χάρις εἰς σέ καλὸς βασιλεὺς τοῦ λαοῦ του, ἐρχόμενος παρήγορος πρὸς τοὺς δυστυχεῖς καὶ τοὺς πάσχοντας ὑπηκόους του.

Καὶ ἐγερθεὶς ἐπανέλαβε τὸν δρόμον τοῦ παλατίου του.

Ἡ βασιλεία τοῦ Τοτομιτό ἦτο ἡ διακιοτέρα βασιλεία ὄλων τῶν προκατόχων του.

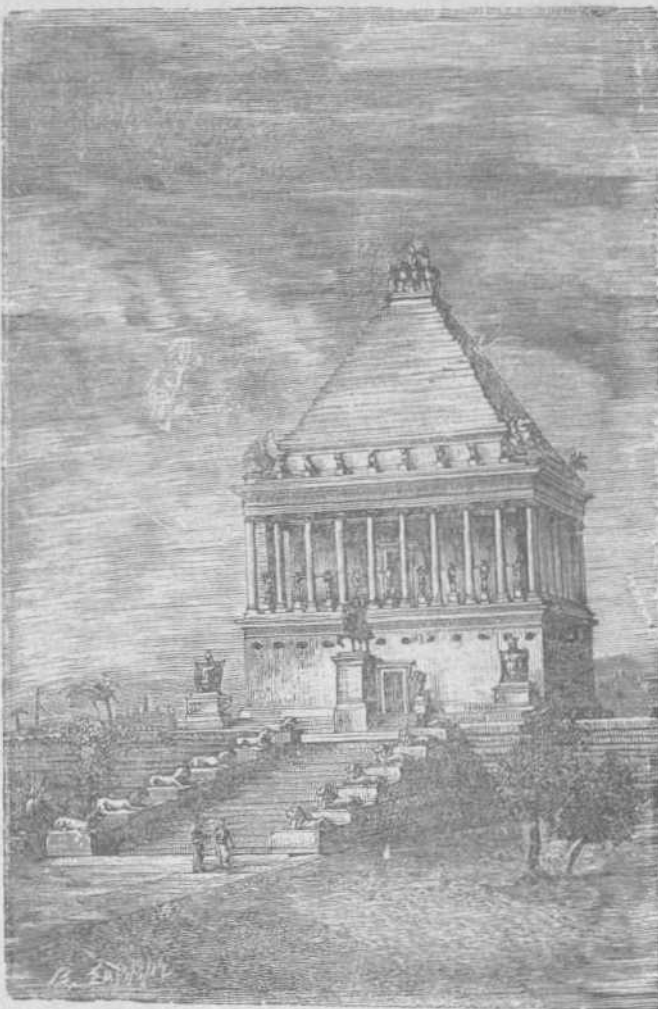
(Κατὰ τὸ S. Robart).

Βελιὸ Κοτσελοπούλου.

ΤΟ ΜΑΥΣΩΛΕΙΟΝ Η Ο ΤΑΦΟΣ ΤΟΥ ΜΑΥΣΩΛΟΥ

Παραθέτομεν σήμερα χάρι τῶν ἡμετέρων ἀναγνώστων τὴν εἰκόνα δευτέρου θαύματος τοῦ κόσμου. ἦτοι τοῦ **Μαυσωλείου** μετὰ πληρωτέων σημειώσεων.

Ὁ Μαυσωλος ἐβασίλευσεν εἰς τὴν Ἀλικαρνασσὸν ἀπὸ τοῦ 377-353 καὶ ἐγένετο διὰ τὴν πόλιν τὸ χρήμα τὰ ἀπληστίαν του ἐνεκεν τῆς ἡποιεῖς συνεκέντρωσεν εἰς ἐκυτόν-μεγαλὴν περιουσίαν. Ἐν ἡμῶς ἦτο τοιοῦτος ὡς ἄνθρωπος, ὡς συζυγὴς ἦτο ἄξιον-χρηστος καὶ διὰ τούτου ἡ συζυγὸς του Ἀρτεμισία μετὰ τὸν θάνατόν του ἀνμειξε μετὰ μύρων τὴν κόριν τοῦ συζύγου της καὶ κατέπιεν ταύτην διὰ τὸ μὴ χωρισθῆ ποτε ἀπ' αὐτοῦ. Πρὸς τιμὴν τῆς μνήμης αὐτοῦ ἡ Ἀρτεμισία μετὰ τὸν θάνατόν του ἀνήγειρε τὸ περίφημον Μυυωλεῖον περιστεμένων ὡς ἀρχιτεκτόνων τοῦ Φιλίππου καὶ Σκυῦρου. Ὁ περίβολος τοῦ μνημείου συνίστατο ἐκ 411 ποδῶν. Τὸ κάτω μέρος τοῦ Μυυωλεῖου καλούμενον πτερὸν ἐστηρίζετο ἐπὶ 36 στηλῶν καὶ εἶχεν 25 ποδῶν ὕψος. Ἄνωθεν τοῦ πτεροῦ ἦτο πυραμὶς εἰς τὴν κορυφὴν τῆς ἡποιεῖς ἀνήρχετό τις δι' 24 βαθμίδων. Ἐπὶ τῆς κορυφῆς του ἦτο τέθριππον τὸ ἡποῖον παρίστα τὸν Μαυσωλον. Τὸ ὕψος τοῦ μνημείου ἦτο 140 ποδῶν. Τὸ Μυυωλεῖον ἐσώζετο ὡς ἄχρι τοῦ δεκάτου μ. Χ. αἰῶνος ὅτε κατεστράφη ἐκ τοῦ σεισμοῦ καὶ τῶν ἐπιδρομῶν.

Παρασημοφορημένοι κύων

Εἰς τὴν μάχην τοῦ Ἀουστερλίτς, ἥτις ἔλαβε χώραν τὴν 2 Δεκεμβρίου 1805 μετὰ τῶν Γάλλων ἀπ' ἑνὸς καὶ τῶν Αὐστριακῶν καὶ Ρώσων ἀπ' ἑτέρου, ὁ σημαιοφόρος ἐνὸς τάγματος Γαλλικοῦ συνέβη νὰ θανατωθῆ, ἡ δὲ σημαία ἔπεσεν εἰς τὰς χεῖρας Αὐστριακοῦ τινος στρατιώτου, ὁ ὅστις ἔφερεν αὐτὴν ἐν θριάμβῳ. Δὲν εἶχεν ὅμως προχωρήσῃ ὀλίγα βήματα καὶ αἰφνης προσβάλλεται ὑπὸ τοῦ Μούτς, ὁστις ἦτο ὁ ἀγαπητὸς κύων τοῦ τάγματος, εἰς τὸ ἡποῖον ἀνήκειν ὁ φρονεθεὶς σημαιοφόρος, καὶ ἀναγκάζεται νὰ τῷ παραδώσῃ τὴν σημαίαν, τὴν ἡποῖαν λαβὼν ὁ κύων ἔφερεν εὐθὺς εἰς τὸν ταγματάρχην του. Ὁ στρατάρχης Λαίνης, ἐπὶ παρουσίᾳ ὅλου τοῦ στρατοῦ ἐκρέμασεν ἐπὶ τοῦ λαίμου τοῦ γενναίου κυνὸς τὸ παρασημὸν τῆς «Λεγεῶνος τῆς Τιμῆς!»

«Αἰμοσταγῆς Κρήτη».

Πόθεν ἡ λέξις καρπούζι.

Ἐμῆρις τις (πολιτικὸς καὶ θρησκευτικὸς ἀρχηγὸς) ἐνεκατέστη ποτὲ εἰς ἓν λαμπρὸν ἀνάκτορον εἰς Βαβυλώνα. Ἐκεῖθεν διέκρινε εἰς τὸν κήπον πλησίον μικροῦ φυτοῦ μεγάλην πρασίνην σφαῖραν ἣν διέταξεν ν' ἀποκόψωσι καὶ νὰ φέρωσι πρὸς αὐτόν. Ἄφου εἰς μάτην ἐζήτησε πληροφορίας περὶ τοῦ ὀνόματος καὶ τῆς χρησιμότητος τῆς σφαίρας ἐκείνης ἀπὸ τὸν κηπουρὸν ὁ ὅποιος ἔλεγεν ὅτι δὲν ἐφύτευσεν αὐτὰς τὸ φυτὸν ἐκεῖνο ἀλλὰ κάποιος πτηνὸν θὰ μετέφερεν ἀπὸ ἄλλο μέρος τὸν σπόρον, διέταξεν νὰ διημελίωσι τὴν σφαῖραν ἐκείνην ἥτις εἰς τὸ ἐσωτερικὸν ἦτο ἐρυθρὰ, ἐξηνάγκασε δὲ τὸν κηπουρὸν νὰ φάγῃ ἓν τεμάχιον ἐξ αὐτῆς. Ὁ κηπουρὸς ἐκὼν ἄκων ἐξετέλεσε τὴν παραγγέλιαν.

— Λέγει, ὡμίλει διατάσσει ὁ Ἐμῆρις, τί αἰσθάνεσαι;

— Καρ... μπουζ... (ἦτοι χιόνι, πάχος) ἀπαντᾷ ὁ θεράπων ἐξακολουθῶν νὰ τρώγῃ τὸν ὠραῖον ἐκεῖνον καρπὸν. Τοῦτον δὲν ἐβράδυναν νὰ μιμηθῶσι πάντες.

Τὸ φυτὸν ἔκτοτε ἄγνωστον εἰς τὴν Εὐρώπην καὶ τὴν Ἀμερικὴν, μετέφερον μεθ' ἑαυτῶν οἱ Τούρκοι, εἰς τὰς κατακτήσεις των, εἰς Ἰκόνιον, Προῦσαν, Ἀδριανούπολιν καὶ τελευταίον εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἐκεῖθεν δὲ μετεδόθη πανταχοῦ. Οἱ Βυζαντινοὶ ὠνόμαζον τοῦτο χειμωνικόν, ὅπερ εἶναι ἡ ἐξηγήσις τῆς λέξεως καρπούζι.

«Ἰπόδομος Ἑλλάς».

Σπαρτιάτις μήτηρ.

Σπαρτιάτης τις παρεπονείτο εἰς τὴν μήτέρα του ὅτι τὸ ζῆφος του ἦτο βραχύ.

— Πλησίασον περισσότερον τὸν ἐχθρὸν σου, ἀπεκρίθη ἡ μήτηρ, καὶ θὰ τὸ εὗρης πολὺ μακρὸν!

«Ἑλληὶ Σ. Ἀραβατινοῦ».

Σοφοῦ ἀπάντησις

Ἄσωτός τις παρεπονείτο εἰς τὸν Σωκράτην ὅτι δὲν ἔχει χρήματα.

— Δυνεῖσθητι ἀπὸ τὸν ἑαυτόν σου ἀπεκρίθη ὁ σοφὸς, περικόπτων τὰς δαπάνας σου.

«Ἄρθος τῆς Βαβυλίας».

Δημώδεις παροιμίαι

- Ἄλλα λογαριάζῃ κανεῖς καὶ ἄλλα τὸν βρίζουε.
- Ἄλλα σκοπεύει ὁ γαιδάρης καὶ ἄλλα ὁ γαϊδουρολάτης.
- Ἄλλο ποῦ νὰ ἰδῆς καὶ ἄλλο ποῦ ν' ἀκούσης.
- Ἄλλοι σκάπτουν καὶ κλαδεύουν καὶ ἄλλοι πίνουν καὶ χορεύουν.
- Ἄλλος ἔχασκε καὶ ἄλλος μεταλάβαινε.
- Ἄλλοι ποῦ τὸν δέρνουν ἔκατὸ καὶ δὲν τὸν δέρνει ὁ νοῦς.

ΩΦΕΛΙΜΟΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

Σημειώσεις περί ἀγώνων παρ' ἀρχαίους.
(Συνέχεια ἴδε προηγούμενον φύλλον).

* Παραδείγματα καταπληκτικῆς ὠκυποδίας ἀναφέρονται πλείστα ὅσα

* Ὁ Ἀργεῖος Κλεόβουλος νικήσας εἰς τὸν δόλιχον κατὰ τοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας δὲν ἐσταμάτησε νὰ στεφνωθῆ, ἀλλὰ διεθυόνη εἰς τὴν πατρίδα του Ἀργος ὅπως ἀναγγεῖλῃ τὴν νίκην, ἔφθασεν δὲ ἐκεῖ περὶ τὴν αὐτὴν ἐσπέραν.

* Ὁ Βοιωτὸς Εὐχίδας εἰς μίαν καὶ μόνην ἡμέραν μετέβη καὶ ἐπέστρεψεν ἀπὸ τὰς Πλαταιῶν εἰς τοὺς Δελφοὺς.

* Φειδιππίδης ὁ ἡμεροδρόμος πεμφθεὶς ἵνα ἐπικαλεσθῆ τὴν βοήθειαν τῆς Σπάρτης ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων, ὅταν οἱ Πέρσαι ἀπεφθίσθησαν εἰς τὸν Μαραθῶνα διέτρεξεν τὸ ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Σπάρτην διάστημα ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν.

* Τὴν αὐτὴν ὠκυποδιαν ἀπέδειξεν ὁ ἀναγγελίας εἰς τοὺς Ἀθηναίους τὴν νίκην τοῦ Μαραθῶνος, Ἀριστίων.

* Λεωνίδας δὲ ὁ Ῥόδιος τοικύτης ἐκπληκτικῆς ἀντοχῆς καὶ ταχύτητος ἦτο εἰς τὸν δρόμον, ὥστε ἀπὸ τέσσαρες Ὀλυμπιάδας δὲν εἶχεν ἀντίπαλον.

* Ἐλαβε δώδεκα βραβεῖα εἰς τὸν ἀπλοῦν δρόμον καὶ δύο εἰς τὸν δόλιχον.
Περὶ Πάλης ἰδίᾳ.

* Ἐφευρέτης τῆς πάλης λέγεται ὁ Θεσεύς. «Παλιαιστῆν δὲ τέχνην εὗρε Θεσεύς πρῶτος, καὶ πάλης κατέστη ὕστερον ἀπ' ἐκείνου διδασκαλίᾳ».

* Κατὰ τὸν Πλάτωνα τὴν πάλην εἰσήγαγον εἰς τοὺς ἀγῶνας ὁ Ἀναῖος ὁ γίγας, καὶ ὁ Κερκύων.

* Προστάτης θεὸς τῆς πάλης ἐθεωρεῖτο ἰδίως ὁ Ἑρμῆς· μίᾳ δὲ τῶν θυγατέρων του ἐλέγετο Παλαίστρα.

* Ὁ Ὀμηρος μετὰ χάριτος καὶ δυνάμειος περιγράφει τοιοῦτον ἀγῶνα μεταξὺ Αἴαντος τοῦ Τελαμωνίου καὶ τοῦ Ὀδυσσεύς.

* Ἡ κονίστρα ἔνθα ἐπάλατον ἐστρώννυτο δι' ἄμμου, τρυφηλοὶ ὅμως τινὲς ἐπέθετον καὶ τάπητας.

* Περιζώματα ἔφερον οἱ παλαιότες κατὰ τοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας μέχρι τῆς δεκάτης πέμπτης Ὀλυμπιάδος, ὅποτε τὰ ἀπέβαλον πρῶτοι οἱ Λακεδαιμόνιοι.

* Ἡ πάλη ἦτο δύο εἰδῶν. Ὀρθή ἢ ὀρθία πάλη (ὀρθοστάδην παλαίειν), ἡ μόνη γνωστὴ κατὰ τοὺς ἡρωϊκοὺς χρόνους καὶ ἡ ἀνακλινοπάλη

* Κατὰ τὴν πρώτην ἀμφότεροι

οἱ ἀγωνισταὶ ἔσταντο ὄρθιοι, ἐκάτερος δὲ τούτων προσεπάθει νὰ ἀνατρέψῃ δι' ἔλξεων, ὠθήσεων καὶ λυγισμῶν τὸν ἀντίπαλον του.

* Τὰ τῆς πάλης ἔκανονίζοντο διὰ νόμου Οὐ-ω ἀπγορεύετο μὲν τὸ κύπειν ἐπετρέπετο δὲ τὸ ὠθεῖν.

* Τὸ τρίς καταρρίπτειν τὸν ἀντίπαλον ἐλέγετο τριάζει, ὁ δὲ νικητὴς ἀτρίακτος.

* Ὁ παλαιστῆς ἀνατρέπων τὸν ἀνταγωνιστὴν του ὤρειλε νὰ ἐξαναγκάσῃ αὐτὸν ὅπως ἐγγίσῃ διὰ τῶν ὤμων του τὸ ἔδαφος ὑπερ ἦτο δύσκολον, διότι τὸ σῶμα διωλίσθηαι πάντοτε τῶν χειρῶν, ἔνεκεν τοῦ ἐλαίου μὲ τὸ ἵποιν ἠλείφοντο.

* Εἰς τὴν ἀνακλινοπάλην, ὁ εἰς τῶν ἀγωνιζομένων ἐπιτετε πρηνῆς κατὰ γῆς τοῦ ἐτέρου προσπαθοῦντος νὰ στρέψῃ αὐτὸν ὕπτιον.

* Οὗτος ὅμως ἀντέχων ἠγωνίζετο νὰ καταρρίψῃ τὸν ὄρθιον ἀντίπαλον, ἀναπτύσσων ἄκυμασταν εὐκίνησιν καὶ δύναμιν.

* Ὁ ὀποκάμων ἀνέτεινεν τὸν δάκτυλον εἰς σημεῖον ἤττης ἐξ αὐ καὶ τὸ: τὸν δάκτυλον ἀνατείνασθαι.

* Διὰ τοῦτο οἱ Σπαρτιάται περιεφρόνου τὴν ἀσκήσιν ταύτην, καθ' ἣν ὁ καταβληθεὶς ἠμολογεῖ μόνος ὅτι ἠττήθη.

* Διάσημοι παλαισταὶ ἀναφέρονται πολλοὶ εἰς τὰ ἀρχαῖα συγγράμματα ἐπισημότετος ὅμως πάντων ὑπῆρξεν Μίλων ὁ Κροτωνιάνης.

* Περὶ αὐτοῦ λέγεται ὅτι ζητήσας ποτὲ ἐν Ὀλυμπίᾳ ἀνταγωνιστὴν καὶ μὴ εὐρὼν τοιοῦτον, ἐκρίθη νικητὴς· προχωρήσας δὲ νὰ λάβῃ τὸ ἔπαθλον ὠλίσθησε καὶ ἔπεσεν ἐξ ἀπροσεξίας.

* Οἱ θεαταὶ ἔκραζον θορυβοῦντες ὅτι ἐνίκηθῃ ἀπὸ ἔπεσεν. Ἀλλ' ὁ Μίλων ἐγερωθεὶς τῆς θέσεώς του καὶ προχωρήσας εἰς τὸ μέσον τῆς κονίστρας :

— Ἐπεσον ἀνέκραζεν ἄλλὰ ἀπαξ ἄς εὐρεθῇ ὅμως ἐκείνος ὅστις θά μὲ ρίψῃ δις ἐτι!

* Ὁ Πίνδαρος ἐξυμνεῖ τοὺς παλαιστὰς Ἀλκιμέδοντα, Ἀλκιμήδαν, Ἀριστομένην καὶ Τιμάραχρον, Αἰγινήτας, Ἐφάρμοστον τὸν Ὀπούντιον, Μίδαν τὸν Ἀκραγαντίνον καὶ Θεαῖον τὸν Ἀργεῖον νικήσαντα εἰς τὰ Νέμεα.

* Ὁ Πυθαγόρας ἀναφέρει ὅτι ὁ Κρατίνος παῖς ἐξ Αἰγείρας τόσῃ ἀνέπτυξε τέχνην παλοίσας, ὥστε ἐπέτρεψαν εἰς αὐτὸν νὰ ἐγείρῃ πρῶτον τοῦ ἀγάλματος αὐτοῦ καὶ τὸ τοῦ παιδοτρέβου του